

Teoretyczno-metodyczne podstawy przestrzennego zagospodarowania i geografii transportu (dostępność i mobilność). Powiązania społeczno-gospodarcze i środowiskowe na poziomie regionalnym, krajowym i europejskim

Termin: 2020-01-01 - 2022-12-31

Kierownik: Tomasz Komornicki

Wykonawcy: [Bożena Degórska](#), [Patryk Duma](#), [Sławomir Goliszek](#), [Tomasz Komornicki](#), Eugenia Maruniak, Wojciech Pomianowski, [Piotr Rosik](#), [Barbara Szejgiec-Kolenda](#), [Rafał Wiśniewski](#), [Julia Wójcik](#)

Temat jest kontynuacją wcześniejszych zadań statutowych realizowanych w Zakładzie Przestrzennego Zagospodarowania.

Głównym celem badań w ramach projektu statutowego jest tworzenie podstaw teoretycznych i metodycznych dla gospodarki przestrzennej oraz ocena empiryczna powiązań społeczno-gospodarczych i środowiskowych w przestrzeni, ze szczególnym uwzględnieniem dostępności transportowej i relacji transgranicznych.

Studia teoretyczno-metodyczne obejmują przede wszystkim prace nad szeroko rozumianymi wskaźnikami interakcji w układzie międzynarodowym, międzyregionalnym, międzymetropolitalnym oraz wewnątrzmetropolitalnym. Celem jest ocena dynamiki zmian przestrzeni geograficznej oraz sieci osadniczej przez pryzmat powiązań. Dane o handlu zagranicznym w ujęciu regionalnym, o turystyce międzynarodowej, a także oraz o migracjach, dojazdach do pracy i ruchu granicznym, są podstawą dla stworzenia kwantyfikowalnego obrazu gospodarki przepływów (economy of flows). Pozycja miast i regionów w układach powiązań służy do oceny ich wrażliwości na globalne zagrożenia o charakterze ekonomicznym.

Opracowywane narzędzia są testowane przy realizacji badań empirycznych dotyczących m.in. relacji transgranicznych (w skali europejskiej i lokalnej – współpraca i interakcje przygraniczne, w tym w zakresie ochrony środowiska), powiązań międzymetropolitalnych (największe ośrodki krajowe, a także europejskie), efektów rozwoju sieci transportowych, roli powiązań międzynarodowych dla gospodarek lokalnych (m.in. znaczenie pośredników w handlu zagranicznym) oraz struktur i relacji w ramach obszarów funkcjonalnych (w tym miejskich obszarów funkcjonalnych, dojazdów do pracy, transportowych i środowiskowych efektów suburbanizacji oraz metropolitalnych korytarzy ekologicznych).

Publikacje

Artykuły od 2013 roku

- Szejgiec-Kolenda Barbara: [The application of survival analysis in the study of export and import duration – first insights from intermediaries in Poland.](#) - International Business and Global Economy 2022, 41 - s. 97-114.
- Wiśniewski Rafał, *Stepniak Marcin*, Szejgiec-Kolenda Barbara: [Accessibility of public services in the age of ageing and shrinking population: are regions following trends.](#) - Geografiska Annaler Series B-Human Geography 2021, 103, 1 - s. 55-74.

Monografie, raporty

- *Czapiewski Konrad*, Komornicki Tomasz, Wójcik Julia, Cerić Denis, Maruniak Eugenia, Echeverria Xabier, Izquieta Rojano Sheria, Llano Verduras Carlos, Pérez García Julián, Ángel Almazán Miguel, Pérez-Balsalobre Santiago, Pardo Fernández Juan, Gallego López Nuria, Kallioras Dimitris, Tsiapa Maria, Viseu Cardoso Rodrigo, Uyttebrouck Constance, Dabrowski Marcin, Rauhut Daniel, Halme Juha: [Testing impacts of existing/upcoming policy decisions and external shocks on interregional relations. IRiE – Interregional Relations in Europe Annex 24 // May 2022. Final](#)

[report](#). Luxembourg: ESPON, 2022 - 82 s.

- Komornicki Tomasz, Wiśniewski Rafał, *Pomianowski Wojciech*, Szejgiec-Kolenda Barbara, *Maruniak Eugenia*, *Czapiewski Konrad*, Duma Patryk, Wójcik Julia: [Scenarios: "Aggression in Ukraine". an analysis of refugee flows. IRiE – Interregional Relations in Europe Annex 24D // May 2022. Final report](#). Luxembourg: ESPON, 2022 - 44 s.
- *Rauhut Daniel*, Komornicki Tomasz, Wiśniewski Rafał, *Czapiewski Konrad*, Szejgiec-Kolenda Barbara, *Pomianowski Wojciech*, Wójcik Julia, Duma Patryk, *Maruniak Eugenia*, *Velasco Echeverría Xabier*: [Policy Brief: The Russian invasion of Ukraine, analysing the refugees flows and possible implications for Cohesion Policy. IRiE – Interregional Relations in Europe Annex 24C // May 2022. Final report](#). Luxembourg: ESPON, 2022 - 24 s.
- Rosik Piotr, Mazur Marcin, Komornicki Tomasz, *Spiekermann Klaus*, *Cardoso Rodrigo*, *Llano-Verduras Carlos*, *Pérez Balsalobre Santiago José*, Duma Patryk, Wójcik Julia, Goliszek Sławomir, *Pomianowski Wojciech*: [Pan-european systemic analysis. IRiE - Interregional Relations in Europe Annex 23 // May 2022. Final report](#). Luxembourg: ESPON, 2022 - 130 s.
- *Velasco Echeverria Xabier*, *Izquieta Rojano Sheila*, *Sola Torralba Ion*, *Salinas Sole Celia*, *Llano Verduras Carlos*, *Moral Carcedo Julian*, *Pérez García Julián*, *Ángel Almazán Miguel*, *Pérez-Balsalobre Santiago*, *Pardo Fernández Juan*, *Gallego López Nuria*, *Kallioras Dimitris*, *Tsiapa Maria*, *Rasvanis Evangelos*, *Manetos Panagiotis*, *Adamakou Maria*, *Topaloglou Lefteris*, *Petrakos George*, *Viseu Cardoso Rodrigo*, *Dabrowski Marcin*, *Uyttebrouck Constance*, *Spiekermann Klaus*, *Schwarze Bjorn*, *Rauhut Daniel*, *Halme Juha*, *Kahila Petri*, *Fritsch Matti*, Komornicki Tomasz, Rosik Piotr, Wiśniewski Rafał, Szejgiec-Kolenda Barbara, Wójcik Julia, Cerić Denis, *Czapiewski Konrad*, Mazur Marcin, *Pomianowski Wojciech*: [Interregional Relations in Europe. Main report // May 2022. Final report](#). Luxembourg: ESPON, 2022 - 177 s.
- Wiśniewski Rafał, Szejgiec-Kolenda Barbara, Komornicki Tomasz, Wójcik Julia, Duma Patryk: [Case study: Cross-border migrations across the outer boundary of the EU \(1994-2020\). IRiE – Interregional Relations in Europe Annex 17 // February 2022. Final report](#). Luxembourg: ESPON, 2022 - 82 s.
- Cerić Denis, *Czapiewski Konrad*, Mazur Marcin: [Annex 6. Interregional flows of tourism in Europe IRiE – Interregional Relations in Europe Annex 6 // October 2021. Final report](#). Luxembourg: ESPON, 2021 - 81 s.
- Komornicki Tomasz, *Pomianowski Wojciech*, Wiśniewski Rafał, Szejgiec-Kolenda Barbara, Mazur Marcin, *Ciołek Dorota*, Duma Patryk, *Zabost Marta*: [Interregional migration flows in Europe IRiE – Interregional Relations in Europe Annex 5 // October 2021. Final report](#). Luxembourg: ESPON, 2021 - 118 s.

Rozdziały od 2013 roku

- Komornicki Tomasz, Szejgiec-Kolenda Barbara, Bednarek-Szczepańska Maria, Degórska Bożena, Śleszyński Przemysław, Krasnodębska Katarzyna: [European territorial governance in practice: on the relationship between cohesion policy and spatial planning at the local and regional level](#). [w]: Spatial planning systems in Europe. Comparison and trajectories. Red. Vincent Nadin, Giancarlo Cotella, Peter Schmitt. Edward Elgar Publishing, 2024 - s. 200-217 (Elgar Studies in Planning Theory, Policy and Practice)

Prace dokumentacyjne

- *Rokicka-Maruszewska Karolina* (red.), *Nowak Maciej*, *Legutko-Kobus Paulina*, *Bieda Agnieszka*, *Błaszke Małgorzata*, *Dziedzic-Bukowska Joanna*, *Kukulska-Kozieł Anita*, *Natęcz Andrzej*, *Rogatka Krzysztof*, Szejgiec-Kolenda Barbara, *Zaborowski Tomasz*: ["Co czytać" w prawie planowania przestrzennego? Przegląd publikacji](#). Warszawa: Komitet Przestrzennego Zagospodarowania Kraju PAN, 2024 - 18 s.